

10. KAPITOLA

SMLUVNÍ PODMÍNKY FIDIC VE VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH

10.1 Možnosti změny smlouvy podle zákona o zadávání veřejných zakázek

10.1.1 Právní úprava změn smluv v evropských zadávacích směrnicích

Úprava možných změn smluv zákoně o zadávání veřejných zakázek (dále jen z. z. v. z.) přejímá úpravu obsaženou v čl. 72 a odst. 107 až 111 preambule směrnice 2014/24/EU (pro veřejné zadavatele), resp. čl. 89 a odst. 113 až 117 preambule směrnice 2014/25/EU (pro sektorové veřejné zakázky). Právní úprava v obou směrnicích je až na drobné výjimky (zejména neexistenci limitu pro některé druhy změn v případě sektorových veřejných zakázek) shodná.

Komplexní úprava možností změn smluv nad rámec předchozí možnosti zadání dodatečných stavebních prací podle § 23 odst. 7 písm. a) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (dále jen z. v. z.) (přejímající čl. 31 odst. 4 předchozí směrnice 2004/18/ES pro veřejné zadavatele) je v evropských zadávacích směrnicích novinkou, která vyjadřuje zvyšující se pozornost věnovanou této otázce na evropské úrovni, mj. v návaznosti na judikaturu Soudního dvora EU, zejména na kritéria formulovaná v rozsudku ve věci C-454/06 *pressetext Nachrichtenagentur GmbH* ze dne 19. 6. 2008.

Základní pravidlo v otázce změn smluv je stanoveno v čl. 72 odst. 4 směrnice 2014/24/EU a vychází ze zmíněného rozsudku *Pressetext*, který změny dělí na:

- podstatné (nepovolené bez nového zadávacího řízení) a
- nepodstatné (povolené).

Odst. 107 preambule směrnice 2014/24/EU pak uvedené pravidlo komentuje tak, že podstatnými změnami (material changes) jsou zejména změny předmětu a obsahu vzájemných práv a povinností stran, včetně

rozdělení práv z duševního vlastnictví; takové změny prokazují úmysl stran znovu sjednat základní podmínky veřejné zakázky. Dále je vysvětleno, že změny nepodstatné se dělí na drobné změny, které nepřesáhnou limit pro *de minimis* změnu a které jsou přípustné vždy bez dalšího. Změny přesahující tento limit jsou pak povoleny za dále specifikovaných podmínek. Ostatní případy změny přípustné nejsou a vyžadují eventuálně provedení nového zadávacího řízení. Tato část knihy vychází ve velké míře z Metodiky SFDI pro správu změn, viz http://www.sfdi.cz/soubory/obrazky-clanky/metodiky/sfdi_metodika_variace.pdf.

10.1.2 Převzetí úpravy změn do nového zákona o zadávání veřejných zakázek

Výše naznačené možnosti změny uzavřených smluv byly transponovány zejména do:

- § 100 z. z. v. z. (vyhrazené změny závazku);
- § 222 z. z. v. z. (změna závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku) a
- § 66 z. z. v. z. (zadání tzv. opčního práva v jednacím řízení bez uveřejnění).

Provedená transpozice odpovídá až na níže uvedené odchylky úpravě v evropské zadávací směrnici a s ohledem na povinnost eurokonformního výkladu by měla být interpretace jednotná v celé EU.

Odchylně od již neplatné úpravy v zákoně o veřejných zakázkách nebudou uvedené změny prováděny v jednacím řízení bez uveřejnění (s výjimkou § 66 – tzv. opčního práva), nýbrž prostým jednáním a následným provedením změny vhodnou formou záznamu o změně závazku ze smlouvy (např. uzavřením změnového listu).

Z hlediska uplatnění těchto změn je nutné rozlišit dvě základní kategorie:

- změny vyžadující výhradu v zadávací dokumentaci:
 - vyhrazené změny závazku (§ 100 odst. 1 z. z. v. z.);
 - opční právo zadávané v jednacím řízení bez uveřejnění (§ 100 odst. 3 a § 66 z. z. v. z.);
- změny umožněné ze zákona:
 - záměna položek soupisu prací (§ 222 odst. 7 z. z. v. z.);
 - dodatečné stavební práce nezbytné k dokončení (§ 222 odst. 5 z. z. v. z.);
 - změny z nepředvídaných důvodů (§ 222 odst. 6 z. z. v. z.);

- změny *de minimis* (§ 222 odst. 4 z. z. v. z.);
- dodatečné dodávky zadávané v jednacím řízení bez uveřejnění [§ 64 písm. b) z. z. v. z.];
- změny posuzované *ad hoc* podle principů rozsudku Pressetext (§ 222 odst. 3 z. z. v. z.).

Z hlediska systematického stojí důvody podle odstavců 2 až 6 a 10 vedle sebe. Každá změna má vždy jeden věcný důvod, ke kterému se přiřadí příslušný právní důvod.

10.2 Změny vyžadující výhradu v zadávací dokumentaci

Společným jmenovatelem těchto případů je skutečnost, že zadavatel s nimi musí počítat již předem při přípravě zadávacího řízení, musí si je vyhradit v zadávací dokumentaci při splnění zákonem daných podmínek a nelze je uplatnit až dodatečně.

10.2.1 Vyhrazené změny závazku (§ 100 odst. 1 z. z. v. z.)

Podle § 100 odst. 1 z. z. v. z. si zadavatel může v zadávací dokumentaci vyhradit změnu závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku nebo rámcové dohody za splnění následujících podmínek:

- podmínky pro tuto změnu a její obsah jsou jednoznačně vymezeny a
- změna nemění celkovou povahu veřejné zakázky.

Změna se může týkat:

- rozsahu dodávek, služeb nebo stavebních prací,
- ceny nebo
- jiných obchodních nebo technických podmínek.

Realizace této změny závazku není považována za podstatnou změnu závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku a je připuštěna podle § 222 odst. 2 z. z. v. z. Podobné mechanismy respektuje i česká judikatura z občanskoprávního hlediska (viz Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 4. 2011, sp. zn. 23 Cdo 746/2010, kde se zmiňuje „naplnění předvídaného ujednání se stanovenými právními důsledky“).

Mezi vyhrazené změny lze zařadit např.:

- inflační doložku (valorizace) a úpravy v důsledku změn práva (např. změna DPH), viz podčl. 13.7 a 13.8 CONS (Red Book) a P&DB (Yellow Book);
- doměřování [(např. podle kapitoly 12 CONS (Red Book)];
- tzv. smluvní opční právo – tímto pojmem rozumíme situaci, kdy zadavatel soutěží celý předmět veřejné zakázky, avšak na základě smluvních ustanovení si vymění právo část z něho nevyužít (např. soutěž na 200 ks notebooků, z nich ovšem zadavatel odebere jistě jen 170 a na dalších 30 má opci, kterou není povinen využít).

Podle § 16 odst. 3 z. z. v. z. je zadavatel s vyhrazenými změnami povinen počítat při stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky a zahrnout do ní předpokládanou hodnotu vyhrazených změn.

Účelem stanovení předpokládané hodnoty je zjištění maximální plánované, resp. předvídatelné výše finančního závazku ze smlouvy, který slouží ke stanovení postupu podle odpovídajícího režimu veřejné zakázky (nadlimitní, podlimitní, malého rozsahu), případně dodržení jiných povinností vázaných na předpokládanou hodnotu (např. použití zjednodušeného podlimitního řízení). Smyslem a cílem však není zcela přesné stanovení výsledné hodnoty. Zadavatel tak musí vycházet z odborného odhadu (s odkazem na § 16 odst. 6 z. z. v. z. např. z předchozích zkušeností). Jak je zřejmé, otázka je relevantní zejména tam, kde se předpokládaná hodnota pohybuje okolo finančních limitů podle § 24 a násl. z. z. v. z. (finančních limitů pro odlišení podlimitních a nadlimitních veřejných zakázek či pro odlišení veřejných zakázek malého rozsahu a podlimitních veřejných zakázek). V takovém případě, pokud by zadavatel zároveň nebyl schopen stanovit přesně předpokládanou hodnotu vyhrazených změn, je třeba zadavateli doporučit, aby se vždy z důvodu právní jistoty přiklonil k zadání veřejné zakázky v přísnějším režimu.

10.2.2 Změny umožněné ze zákona

Změny umožněné přímo ze zákona podle § 222 z. z. v. z. jsou popsány níže v doporučeném pořadí jejich využívání, který vychází z principu využívat nejprve konkrétní věcné možnosti (např. nezbytné dodatečné práce) a naopak ponechává v rezervě změnu *de minimis*. Jako úplně krajní možnost pak existuje *ad hoc* posuzování podle principů rozsudku Priesstext (§ 222 odst. 3 z. z. v. z.).

Jak již bylo uvedeno výše, je společným znakem těchto postupů skutečnost, že se provádí prostým provedením změny v souladu se smluvním změnovým řízením [viz podčl. 13 CONS (Red Book) a P&DB (Yellow Book)], zejména prostřednictvím změnového listu jako záznamu o změně závazku ze smlouvy, nikoli pomocí zadávacího řízení (jednacího řízení bez uveřejnění).

10.2.2.1 Záměna položek v položkovém rozpočtu (§ 222 odst. 7 z. z. v. z.)

Ustanovení § 222 z. z. v. z. obsahuje odst. 7, který stanoví podmínky, za nichž se záměna v rámci položek soupisu stavebních prací, dodávek a služeb nepovažuje za podstatnou změnu. Jedná se o národní konkretizaci *ad hoc* posouzení podstatné změny podle kritérií rozsudku Pressetext uvedených v § 222 odst. 3 z. z. v. z. (srov. kap. 3.5), jehož podmínky jsou následující:

„Za podstatnou změnu závazku ze smlouvy dle odstavce 3 na veřejnou zakázku, jejímž předmětem je provedení stavebních prací, se nepovažuje záměna jedné nebo více položek soupisu stavebních prací jednou nebo více položkami, za předpokladu že

- a) nové položky soupisu stavebních prací představují srovnatelný druh materiálu nebo prací ve vztahu k nahrazovaným položkám;*
- b) cena materiálu nebo prací podle nových položek soupisu stavebních prací je ve vztahu k nahrazovaným položkám stejná nebo nižší;*
- c) materiál nebo práce podle nových položek soupisu stavebních prací jsou ve vztahu k nahrazovaným položkám kvalitativně stejné nebo vyšší a*
- d) zadavatel vyhotoví o každé jednotlivé záměně přehled obsahující nové položky soupisu stavebních prací s vymezením položek v původním soupisu stavebních prací, které jsou takto nahrazovány, spolu s podrobným a srozumitelným odůvodněním srovnatelnosti materiálu nebo prací podle písmene a) a stejné nebo vyšší kvality podle písmene c).“*

Zadavatel musí při využití tohoto důvodu dbát zejména toho, aby skutečně byly splněny stanovené podmínky, zejména srovnatelnost materiálu nebo plnění podle písm. a). Není přitom nezbytné, aby vždy byla striktně zaměněna jedna položka za jednu položku, avšak je nezbytné, aby zaměňované položky spolu úzce souvisely. Podmínky písm. b) a c),

tedy shodná či vyšší kvalita a stejná či nižší cena zajišťuje, aby nedošlo k nedovolené změně ekonomické rovnováhy v neprospěch zadavatele. Záměna se přitom musí týkat konkrétních položek (srov. použité pojmy „materiály“ a „práce“) a nelze takto paušálně zaměnit agregované části plnění (např. stavební objekt A za stavební objekt B), aniž by bylo provedeno detailní srovnání jednotlivých položek. Je však třeba dávat pozor v situaci, kdy by mělo dojít k záměně některé z cenově či jinak významných položek (např. určité technologické části plnění představující podstatnou část plnění veřejné zakázky). V takovém případě bychom naopak mohli dojít k názoru, že by využití § 222 odst. 7 z. z. v. z. mohlo překračovat rámec směrnicí povolených změn (s ohledem na to, že jde o národní konkretizaci obecné definice podstatných a nepodstatných změn podle § 222 odst. 3 z. z. v. z., je třeba konkrétní situace posuzovat vždy s přihlédnutím ke smyslu tohoto ustanovení), a proto lze doporučit započítání takové změny do některé ze směrnicí předvídané kategorie (např. změn *de minimis*).

Zadavatel nesmí také opomenout splnit dokumentační povinnosti stanovené v písm. d), přičemž z dikce ustanovení vyplývá, že tento přehled s odůvodněním musí být proveden nejpozději současně s provedenou záměnou.

Podle kapitoly 3 a podčl. 13.3 vzorů FIDIC platí, že jsou přípustné pouze změny nutné pro dokončení a odstranění vad. K záměně položek může dojít např. podle podčl. 13.2 při zlepšení.

10.2.2.2 Nezbytné dodatečné práce (§ 222 odst. 5 z. z. v. z.) a nepředvídané změny (§ 222 odst. 6 z. z. v. z.)

V obou těchto případech se jedná o zcela samostatné kategorie povolené změny smlouvy, které lze aplikovat na sobě nezávisle (a rovněž na ostatních důvodech, zejména změně *de minimis*). Zároveň však mají tyto dvě kategorie některé společné rysy:

- Jedná se v podstatě o dnešní kategorii dodatečných prací podle § 23 odst. 7 písm. a) z. z. v. z., avšak rozdělenou na dvě samostatné a nezávislé kategorie – plnění nezbytné k dokončení (bez podmínky nepředvídatelnosti) a změny vzniklé z (s náležitou péčí) nepředvídatelných důvodů.
- Je vyžadováno (§ 222 odst. 8 z. z. v. z.) uveřejnění takové změny ve Věstníku veřejných zakázek a případně též Úředním věstníku EU

postupem podle § 212 z. z. v. z., a to ve lhůtě 30 dnů od provedení změny. Uveřejnění v Úředním věstníku EU se nebude řídit hodnotou provedené změny, ale režimem původní veřejné zakázky. Pro uveřejnění se použije nově zavedený formulář „Oznámení o změně“; ve formuláři je nutno uvést, zda se jedná o změnu podle § 222 odst. 5 či 6 z. z. v. z. Zatřídění změny pod konkrétní ustanovení je možné dodatečně změnit (tedy např. „přesunout“ změnu z důvodu podle § 222 odst. 5 z. z. v. z. na změnu *de minimis*), pokud by však došlo k dodatečnému zatřídění změny pod důvody podle § 222 odst. 5 a 6 z. z. v. z., nesplní zadavatel v zákonné lhůtě tuto povinnost uveřejnění.

- Povolený rozsah dodatečných prací i povolená hodnota změny jsou samostatně stanoveny na 50 % původní hodnoty závazku (počítáno kumulativně vždy pro změny podle příslušného odstavce, tj. samostatně pro změny podle § 222 odst. 5 z. z. v. z. a samostatně pro změny podle § 222 odst. 6 z. z. v. z., přičemž podle § 222 odst. 9 z. z. v. z. se původní hodnotou závazku rozumí hodnota sjednaná ve smlouvě a případně upravená podle ustanovení o vyhrazené změně ceny, pokud je smlouva obsahuje. Pro odstranění pochybností je třeba upozornit, že těmito „ustanoveními o změně ceny“ nejsou myšleny důvody pro změnu smlouvy podle § 222 odst. 4 až 6 z. z. v. z. (tedy změny *de minimis*, nezbytná dodatečná plnění a nepředvídatelné změny), ale např. ve smlouvě obsažená ustanovení o valorizaci podle § 100 odst. 1 z. z. v. z., uplatněná podle § 222 odst. 2 z. z. v. z.
- Vnitrostátně byl podle § 222 odst. 9 z. z. v. z. dále omezen přípustný cenový nárůst podle obou těchto kategorií změny na 30 % původní hodnoty závazku. Toto procentuální omezení se však počítá jako saldo, tedy rozdílu nárůstu a zmenšení ceny. Započítá se veškerá neprovedená plnění, která nebyla provedena proto, že byla nahrazena v rámci změny podle § 222 odst. 5 z. z. v. z. (práce nezbytné k dokončení) nebo podle § 222 odst. 6 z. z. v. z. (změna z nepředvídaných důvodů) jiným plněním. Neodečítají se tedy plnění, která nebyla provedena z jiných důvodů (rozhodnutí zadavatele, dodatečně zjištěná nepotřebnost bez vazby na jiné změny). Neodečítají se také neprovedená plnění, která se týkají změny *de minimis* podle § 222 odst. 4 z. z. v. z.
- Podle přechodných ustanovení v § 273 odst. 6 z. z. v. z. se do výše povoleného cenového nárůstu podle § 222 odst. 5 a 6 z. z. v. z. započítávají i změny provedené před nabytím účinnosti zákona o zadávání veřejných zakázek podle § 23 odst. 7 písm. a) z. v. z.

10.2.2.3 Nezbytné dodatečné práce (§ 222 odst. 5 z. z. v. z.)

Tato přípuštěná možnost změny se podobá dosavadní možnosti zadání dodatečných prací podle § 23 odst. 7 písm. a) z. v. z, avšak s jednou podstatnou odchylkou, kterou je absence podmínky nepředvídatelnosti potřeby dodatečných prací. Přípustnost provedení této kategorie změn proto bude záviset čistě na posouzení nezbytnosti takových plnění z hlediska dokončení veřejné zakázky bez ohledu na to, zda jde o změny, které zadavatel mohl, či nemohl předvídat. Z povahy dodatečných prací ale plyne, že nelze tento důvod využít, pokud o něm zadavatel věděl předem.

Podmínky pro použití jsou následující:

„Za podstatnou změnu závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku se nepovažují dodatečné stavební práce, služby nebo dodávky od dodavatele původní veřejné zakázky, které nebyly zahrnuty v původním závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku, pokud jsou nezbytné a změna v osobě dodavatele

- a) není možná z ekonomických anebo technických důvodů spočívajících zejména v požadavcích na slučitelnost nebo interoperabilitu se stávajícím zařízením, službami nebo instalacemi porízenými zadavatelem v původním zadávacím řízení;*
- b) by způsobila zadavateli značné obtíže nebo výrazné zvýšení nákladů a*
- c) hodnota dodatečných stavebních prací, služeb nebo dodávek nepřekročí 50 % původní hodnoty závazku; pokud bude provedeno více změn, je rozhodný součet hodnoty všech změn podle tohoto odstavce.“*

Zákon vč. důvodové zprávy ani evropské zadávací směrnice blíže nespecifikují, co se rozumí nezbytností k provedení; tuto otázku bude zřejmě nutno posoudit z technického hlediska, resp. účelu smlouvy [srov. oprávnění správce stavby vydávat pokyny nutné k provedení díla podle podčl. 3.3 CONS (Red Book) a P&DB (Yellow Book)]. Zadání těchto nezbytných plnění jinému dodavateli nesmí být možné z technických či ekonomických důvodů a muselo by zadavateli způsobit značné obtíže.

Jakkoli z technického hlediska může být zastáván názor, že v případě stavebních prací lze mít za to, že při změně z technických důvodů je způsobení značných obtíží z povahy věci téměř automatické, nelze takovému názoru podle většinového názoru z opatrnosti přisvědčit. V každém jednotlivém případě tak bude třeba zkoumat, zda jsou všechny podmínky pro aplikaci tohoto ustanovení splněny. Jejich naplnění lze předpokládat

PŘÍLOHY

Příloha č. 1¹

CONS (*Red Book*)

Conditions of Contract for Construction
For Building and Engineering Works
Designed by the Employer

¹ Děkuji FIDIC za svolení k použití příloh Conditions of Contract for Construction For Building and Engineering Works Designed by the Employer (First Edition 1999), Conditions of Contract for Plant and Design-Build For Electrical and Mechanical Works and for Building and Engineering Works Designed by the Contractor (First Edition 1999) a Conditions of Contract for EPC/Turnkey Projects (First Edition 1999). Další šíření je bez svolení FIDIC nepřípustné. Vzory FIDIC je možné objednat na <www1.fidic.org/bookshop>. FIDIC poskytl tyto přílohy v elektronické podobě a za jejich správnost a úplnost nenese autor žádnou odpovědnost. Český překlad vzorů FIDIC lze objednat na <www.cace.cz/fidic-publikace.php>.

Conditions of Contract
for **CONSTRUCTION**

FOR BUILDING AND ENGINEERING WORKS
DESIGNED BY THE EMPLOYER

General Conditions

FEDERATION INTERNATIONALE DES INGENIEURS-CONSEILS
INTERNATIONAL FEDERATION OF CONSULTING ENGINEERS
INTERNATIONALE VEREINIGUNG BERATENDER INGENIEURE
FEDERACION INTERNACIONAL DE INGENIEROS CONSULTORES

General Conditions

CONTENTS

1	GENERAL PROVISIONS	1
1.1	Definitions	
1.2	Interpretation	
1.3	Communications	
1.4	Law and Language	
1.5	Priority of Documents	
1.6	Contract Agreement	
1.7	Assignment	
1.8	Care and Supply of Documents	
1.9	Delayed Drawings or Instructions	
1.10	Employer's Use of Contractor's Documents	
1.11	Contractor's Use of Employer's Documents	
1.12	Confidential Details	
1.13	Compliance with Laws	
1.14	Joint and Several Liability	
2	THE EMPLOYER	8
2.1	Right of Access to the Site	
2.2	Permits, Licences or Approvals	
2.3	Employer's Personnel	
2.4	Employer's Financial Arrangements	
2.5	Employer's Claims	
3	THE ENGINEER	10
3.1	Engineer's Duties and Authority	
3.2	Delegation by the Engineer	
3.3	Instructions of the Engineer	
3.4	Replacement of the Engineer	
3.5	Determinations	
4	THE CONTRACTOR	12
4.1	Contractor's General Obligations	
4.2	Performance Security	
4.3	Contractor's Representative	
4.4	Subcontractors	
4.5	Assignment of Benefit of Subcontract	

4.6	Co-operation	
4.7	Setting Out	
4.8	Safety Procedures	
4.9	Quality Assurance	
4.10	Site Data	
4.11	Sufficiency of the Accepted Contract Amount	
4.12	Unforeseeable Physical Conditions	
4.13	Rights of Way and Facilities	
4.14	Avoidance of Interference	
4.15	Access Route	
4.16	Transport of Goods	
4.17	Contractor's Equipment	
4.18	Protection of the Environment	
4.19	Electricity, Water and Gas	
4.20	Employer's Equipment and Free-Issue Material	
4.21	Progress Reports	
4.22	Security of the Site	
4.23	Contractor's Operations on Site	
4.24	Fossils	
5	NOMINATED SUBCONTRACTORS	21
5.1	Definition of "nominated Subcontractor"	
5.2	Objection to Nomination	
5.3	Payments to nominated Subcontractors	
5.4	Evidence of Payments	
6	STAFF AND LABOUR	22
6.1	Engagement of Staff and Labour	
6.2	Rates of Wages and Conditions of Labour	
6.3	Persons in the Service of Employer	
6.4	Labour Laws	
6.5	Working Hours	
6.6	Facilities for Staff and Labour	
6.7	Health and Safety	
6.8	Contractor's Superintendence	
6.9	Contractor's Personnel	
6.10	Records of Contractor's Personnel and Equipment	
6.11	Disorderly Conduct	
7	PLANT, MATERIALS AND WORKMANSHIP	23
7.1	Manner of Execution	
7.2	Samples	
7.3	Inspection	
7.4	Testing	
7.5	Rejection	
7.6	Remedial Work	
7.7	Ownership of Plant and Materials	
7.8	Royalties	
8	COMMENCEMENT, DELAYS AND SUSPENSION	26
8.1	Commencement of Works	
8.2	Time for Completion	

8.3	Programme	
8.4	Extension of Time for Completion	
8.5	Delays Caused by Authorities	
8.6	Rate of Progress	
8.7	Delay Damages	
8.8	Suspension of Work	
8.9	Consequences of Suspension	
8.10	Payment for Plant and Materials in Event of Suspension	
8.11	Prolonged Suspension	
8.12	Resumption of Work	
9	TESTS ON COMPLETION	29
9.1	Contractor's Obligations	
9.2	Delayed Tests	
9.3	Retesting	
9.4	Failure to Pass Tests on Completion	
10	EMPLOYER'S TAKING OVER	30
10.1	Taking Over of the Works and Sections	
10.2	Taking Over of Parts of the Works	
10.3	Interference with Tests on Completion	
10.4	Surfaces Requiring Reinstatement	
11	DEFECTS LIABILITY	32
11.1	Completion of Outstanding Work and Remedying Defects	
11.2	Cost of Remedying Defects	
11.3	Extension of Defects Notification Period	
11.4	Failure to Remedy Defects	
11.5	Removal of Defective Work	
11.6	Further Tests	
11.7	Right of Access	
11.8	Contractor to Search	
11.9	Performance Certificate	
11.10	Unfulfilled Obligations	
11.11	Clearance of Site	
12	MEASUREMENT AND EVALUATION	35
12.1	Works to be Measured	
12.2	Method of Measurement	
12.3	Evaluation	
12.4	Omissions	
13	VARIATIONS AND ADJUSTMENTS	36
13.1	Right to Vary	
13.2	Value Engineering	
13.3	Variation Procedure	
13.4	Payment in Applicable Currencies	
13.5	Provisional Sums	
13.6	Daywork	
13.7	Adjustments for Changes in Legislation	
13.8	Adjustments for Changes in Cost	

14	CONTRACT PRICE AND PAYMENT	40
14.1	The Contract Price	
14.2	Advance Payment	
14.3	Application for Interim Payment Certificates	
14.4	Schedule of Payments	
14.5	Plant and Materials intended for the Works	
14.6	Issue of Interim Payment Certificates	
14.7	Payment	
14.8	Delayed Payment	
14.9	Payment of Retention Money	
14.10	Statement at Completion	
14.11	Application for Final Payment Certificate	
14.12	Discharge	
14.13	Issue of Final Payment Certificate	
14.14	Cessation of Employer's Liability	
14.15	Currencies of Payment	
15	TERMINATION BY EMPLOYER	47
15.1	Notice to Correct	
15.2	Termination by Employer	
15.3	Valuation at Date of Termination	
15.4	Payment after Termination	
15.5	Employer's Entitlement to Termination	
16	SUSPENSION AND TERMINATION BY CONTRACTOR	49
16.1	Contractor's Entitlement to Suspend Work	
16.2	Termination by Contractor	
16.3	Cessation of Work and Removal of Contractor's Equipment	
16.4	Payment on Termination	
17	RISK AND RESPONSIBILITY	50
17.1	Indemnities	
17.2	Contractor's Care of the Works	
17.3	Employer's Risks	
17.4	Consequences of Employer's Risks	
17.5	Intellectual and Industrial Property Rights	
17.6	Limitation of Liability	
18	INSURANCE	53
18.1	General Requirements for Insurances	
18.2	Insurance for Works and Contractor's Equipment	
18.3	Insurance against Injury to Persons and Damage to Property	
18.4	Insurance for Contractor's Personnel	
19	FORCE MAJEURE	56
19.1	Definition of Force Majeure	
19.2	Notice of Force Majeure	
19.3	Duty to Minimise Delay	
19.4	Consequences of Force Majeure	
19.5	Force Majeure Affecting Subcontractor	

